

Πέμπτη, 8 Οκτωβρίου 2020

P9_TA(2020)0264

Το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα στη Βουλγαρία**Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 8ης Οκτωβρίου 2020 σχετικά με το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα στη Βουλγαρία (2020/2793(RSP))**

(2021/C 395/09)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τα άρθρα 2, 3, 4, 6, 7, 9 και 10 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ) και το άρθρο 20 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ),
- έχοντας υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- έχοντας υπόψη την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) και τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων,
- έχοντας υπόψη την απόφαση της Επιτροπής, με ημερομηνία 13 Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση μηχανισμού συνεργασίας και επαλήθευσης της προόδου στη Βουλγαρία (ΜΣΕ) για την επίτευξη των ειδικών στόχων αναφοράς στους τομείς της δικαστικής μεταρρύθμισης και της καταπολέμησης της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος ⁽¹⁾, τις αντίστοιχες ετήσιες εκθέσεις για την περίοδο 2007-2019, καθώς και την έκθεση της Επιτροπής, με ημερομηνία 22 Οκτωβρίου 2019, σχετικά με την πρόοδο στη Βουλγαρία στο πλαίσιο του ΜΣΕ (COM(2019)0498),
- έχοντας υπόψη τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου για τη Βουλγαρία που δημοσιεύθηκαν στις 20 Μαΐου 2020 (COM(2020)0502),
- έχοντας υπόψη την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με ημερομηνία 5 Νοεμβρίου 2009, στην υπόθεση *Kolevi κατά Βουλγαρίας* ⁽²⁾,
- έχοντας υπόψη την ετήσια έκθεση της Επιτροπής, για το 2019, όσον αφορά τη διαχείριση και τις επιδόσεις του προϋπολογισμού της ΕΕ,
- έχοντας υπόψη την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, με ημερομηνία 1η Ιουλίου 2014, στην υπόθεση *Dimitrov και άλλοι κατά Βουλγαρίας* ⁽³⁾,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) για το 2019,
- έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής της Βενετίας, με ημερομηνία 9 Δεκεμβρίου 2019, σχετικά με σχέδια τροποποιήσεων του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας της Βουλγαρίας και του Νόμου περί Δικαστικού Συστήματος, σχετικά με ποινικές έρευνες κατά ανώτατων δικαστικών,
- έχοντας υπόψη την ειδική έκθεση αριθ. 06/2019 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Καταπολέμηση της απάτης στο πλαίσιο των δαπανών της ΕΕ για τη συνοχή: οι διαχειριστικές αρχές πρέπει να ενισχύσουν τον εντοπισμό, την αντιμετώπιση και τον συντονισμό»,
- έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής της Βενετίας, με ημερομηνία 9 Οκτωβρίου 2017, σχετικά με τον βουλγαρικό Νόμο περί Δικαστικού Συστήματος,
- έχοντας υπόψη την κοινή γνωμοδότηση της Επιτροπής της Βενετίας και του Γραφείου Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ODIHR) του ΟΑΣΕ, με ημερομηνία 19 Ιουνίου 2017, σχετικά με την εισαγωγή τροποποιήσεων στον εκλογικό κώδικα της Βουλγαρίας,
- έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής της Βενετίας, με ημερομηνία 23 Οκτωβρίου 2015, σχετικά με το σχέδιο νόμου για την τροποποίηση και συμπλήρωση του Συντάγματος (στον δικαστικό τομέα) της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας,

⁽¹⁾ ΕΕ L 354 της 14.12.2006, σ. 58.

⁽²⁾ Απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, με ημερομηνία 5 Νοεμβρίου 2009, *Kolevi κατά Βουλγαρίας* (προσφυγή αριθ. 1108/02).

⁽³⁾ Απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, με ημερομηνία 1η Ιουλίου 2014, *Dimitrov και άλλοι κατά Βουλγαρίας* (προσφυγή αριθ. 77938/11).

Πέμπτη, 8 Οκτωβρίου 2020

- έχοντας υπόψη την απόφαση της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης, με ημερομηνία 3 Σεπτεμβρίου 2020, σχετικά με την εκτέλεση των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στις υποθέσεις *S.Z. κατά Βουλγαρίας και Kolevi κατά Βουλγαρίας*,
  - έχοντας υπόψη την ετήσια έκθεση για το 2020 των οργανώσεων-εταίρων που συμμετέχουν στην πλατφόρμα του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προαγωγή της προστασίας της δημοσιογραφίας και την ασφάλεια των δημοσιογράφων,
  - έχοντας υπόψη το ψήφισμα 2296(2019) που ενέκρινε η Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης στις 27 Ιουνίου 2019, με θέμα τον διάλογο εκ των υστέρων παρακολούθησης με τη Βουλγαρία,
  - έχοντας υπόψη τη δράση του Συμβουλίου της Ευρώπης κατά του οικονομικού εγκλήματος και της διαφθοράς,
  - έχοντας υπόψη την έκθεση συμμόρφωσης για τη Βουλγαρία, με ημερομηνία 6 Δεκεμβρίου 2019, της ομάδας κρατών κατά της διαφθοράς (GRECO) του Συμβουλίου της Ευρώπης,
  - έχοντας υπόψη τη δήλωση της Επιτρόπου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης, με ημερομηνία 3 Σεπτεμβρίου 2020, σχετικά με την αστυνομική βία κατά δημοσιογράφων στη Βουλγαρία και την έκθεσή της μετά την επίσκεψή της στη Βουλγαρία από τις 25 έως τις 29 Νοεμβρίου 2019,
  - έχοντας υπόψη τη δήλωση του εκπροσώπου του ΟΑΣΕ για την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης, με ημερομηνία 18 Μαρτίου 2020, σχετικά με τη βίαιη επίθεση κατά του Βούλγαρου δημοσιογράφου Slavi Angelov,
  - έχοντας υπόψη τη δήλωση του Προέδρου της Διάσκεψης των ΔΜΚΟ του Συμβουλίου της Ευρώπης, με ημερομηνία 9 Ιουλίου 2020, σχετικά με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις του βουλγαρικού νόμου περί μη κερδοσκοπικών νομικών οντοτήτων,
  - έχοντας υπόψη την κοινή δήλωση των ειδικών εισηγητών του ΟΗΕ για τον ρατσισμό και θέματα μειονοτήτων στις 13 Μαΐου 2020,
  - έχοντας υπόψη τη δήλωση της ειδικής εισηγήτριας του ΟΗΕ για τη βία κατά των γυναικών, τις αιτίες και τις συνέπειές της στις 21 Οκτωβρίου 2019,
  - έχοντας υπόψη τις πρόσφατες καταληκτικές παρατηρήσεις των οργάνων που έχουν συσταθεί δυνάμει των συνθηκών του ΟΗΕ σχετικά με τη Βουλγαρία,
  - έχοντας υπόψη την πρόταση για νέο Σύνταγμα της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας που υποβλήθηκε στις 17 Αυγούστου 2020,
  - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, με ημερομηνία 3 Μαΐου 2018, σχετικά με την πολυφωνία και την ελευθερία των μέσων μαζικής ενημέρωσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση ⁽⁴⁾,
  - έχοντας υπόψη τη συζήτηση που διεξήγαγε στις 5 Οκτωβρίου 2020 σχετικά με το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα στη Βουλγαρία,
  - έχοντας υπόψη τη συζήτηση που διεξάχθηκε στην Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων, στις 10 Σεπτεμβρίου 2020, σχετικά με την κατάσταση του ΜΣΕ,
  - έχοντας υπόψη τις ανταλλαγές απόψεων που πραγματοποίησε η ομάδα παρακολούθησης της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων μετά τη σύστασή της από την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων στις 5 Σεπτεμβρίου 2019, και ιδίως την ανταλλαγή απόψεων που πραγματοποιήθηκε στις 28 Αυγούστου 2020 σχετικά με την κατάσταση στη Βουλγαρία,
  - έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 30ής Σεπτεμβρίου 2020, με τίτλο «Έκθεση του 2020 για το κράτος δικαίου: η κατάσταση του κράτους δικαίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση» (COM(2020)0580) και το συνοδευτικό έγγραφο με τίτλο «Country Chapter on the rule of law situation in Bulgaria» (Κεφάλαιο σχετικά με την κατάσταση του κράτους δικαίου στη Βουλγαρία) (SWD(2020)0301),
  - έχοντας υπόψη το άρθρο 132 παράγραφος 2 του Κανονισμού του,
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση βασίζεται στις αξίες του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των προσώπων που ανήκουν σε μειονότητες· λαμβάνοντας επίσης υπόψη ότι οι αξίες αυτές είναι κοινές στα κράτη μέλη εντός κοινωνίας που χαρακτηρίζεται από τον πλουραλισμό, την απαγόρευση των διακρίσεων, την ανοχή, τη δικαιοσύνη, την αλληλεγγύη και την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών (άρθρο 2 ΣΕΕ)·

(⁴) ΕΕ C 41 της 6.2.2020, σ. 64.

Πέμπτη, 8 Οκτωβρίου 2020

- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι το κράτος δικαίου, ο σεβασμός της δημοκρατίας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών, καθώς και οι αξίες και αρχές που κατοχυρώνονται στις Συνθήκες της ΕΕ και στις διεθνείς πράξεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα επιβάλλουν υποχρεώσεις στην Ένωση και στα κράτη μέλη της, και πρέπει να τηρούνται·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 6 παράγραφος 3 ΣΕΕ επιβεβαιώνει ότι τα θεμελιώδη δικαιώματα, όπως κατοχυρώνονται από την ΕΣΑΔ και όπως απορρέουν από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών, αποτελούν μέρος των γενικών αρχών του δικαίου της Ένωσης·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι αρχές που κατοχυρώνονται σε αυτόν αποτελούν μέρος του πρωτογενούς δικαίου της Ένωσης·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ελευθερία έκφρασης, καθώς και η ελευθερία των μέσων ενημέρωσης και ο πλουραλισμός είναι κατοχυρωμένα στο άρθρο 11 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και το άρθρο 10 της ΕΣΑΔ·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανεξαρτησία της δικαστικής εξουσίας αποτελεί ουσιώδη απαίτηση της δημοκρατικής αρχής της διάκρισης των εξουσιών και κατοχυρώνεται στο άρθρο 19 παράγραφος 1 ΣΕΕ, στο άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και στο άρθρο 6 της ΕΣΑΔ·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ένωση λειτουργεί στη βάση της αμοιβαίας πίστης ότι τα κράτη μέλη σέβονται τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα, όπως αυτά κατοχυρώνονται στην ΕΣΑΔ και στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων·
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι το κράτος δικαίου αποτελεί μία από τις κοινές αξίες στις οποίες βασίζεται η Ένωση και προϋπόθεση για την αποτελεσματική λειτουργία ολόκληρης της Ένωσης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή, από κοινού με το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, είναι υπεύθυνη βάσει των Συνθηκών για τη διασφάλιση του σεβασμού του κράτους δικαίου ως θεμελιώδους αξίας της Ένωσης και τη διασφάλιση του σεβασμού του δικαίου, των αξιών και των αρχών της Ένωσης·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η συστηματική άρνηση ενός κράτους μέλους να συμμορφωθεί με τις θεμελιώδεις αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις Συνθήκες στις οποίες έχει προσχωρήσει ελεύθερα επηρεάζει και απειλεί την Ένωση στο σύνολό της· λαμβάνοντας υπόψη ότι η έλλειψη αντίδρασης σε τέτοιου είδους καταστάσεις θα υπονομεύσει την αξιοπιστία της Ένωσης·
- Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή της Βενετίας και το Γραφείο Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΑΣΕ έχουν διαπιστώσει ότι ο βουλγαρικός εκλογικός κώδικας παρεμποδίζει τη γλωσσική πολυμορφία και τα δικαιώματα ψήφου των πολιτών που ζουν στο εξωτερικό ⁽⁵⁾·
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα τελευταία χρόνια έχουν αναφερθεί ορισμένα περιστατικά σχετικά με τη χρήση ρητορικής μίσους κατά μειονοτήτων, μεταξύ άλλων από υπουργούς της κυβέρνησης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η κοινοβουλευτική ασυλία χρησιμοποιείται συστηματικά για την προστασία βουλευτών της βουλγαρικής Εθνοσυνέλευσης, ώστε να μη λογοδοτούν για ρητορική μίσους ⁽⁶⁾·
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα τελευταία χρόνια πολλαπλασιάζονται οι αναφορές σε κατάχρηση ενωσιακών κονδυλίων στη Βουλγαρία και θα πρέπει να διερευνηθούν διεξοδικά· λαμβάνοντας υπόψη ότι τους τελευταίους μήνες οι Βούλγαροι πολίτες έχουν ακούσει πολυάριθμες καταγγελίες για διαφθορά υψηλού επιπέδου, ορισμένες από τις οποίες εμπλέκουν άμεσα τον πρωθυπουργό· λαμβάνοντας υπόψη ότι τους τελευταίους μήνες τα διεθνή μέσα ενημέρωσης έχουν αναφερθεί επανειλημμένα σε πιθανές διασυνδέσεις μεταξύ εγκληματικών ομάδων και δημόσιων αρχών στη Βουλγαρία·
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Εισαγγελία της χώρας άσκησε δίωξη κατά του πρώην Υπουργού Περιβάλλοντος και Υδάτων, του πρώην Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Υδάτων και του πρώην Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομίας, οι οποίοι καθαιρέθηκαν άμεσα·

⁽⁵⁾ Κοινή γνωμοδότηση της Επιτροπής της Βενετίας και του Γραφείου Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΑΣΕ σχετικά με τις τροποποιήσεις του εκλογικού κώδικα στη Βουλγαρία, 19 Ιουνίου 2017, CDL-AD (2017) 016.

⁽⁶⁾ Επίτροπος Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης, έκθεση μετά την επίσκεψή της στη Βουλγαρία από τις 25 έως 29 Νοεμβρίου 2019, 31 Μαρτίου 2020, σ. 33 και σ. 38.

Πέμπτη, 8 Οκτωβρίου 2020

- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αποκαλύψεις αυτές οδήγησαν σε μαζικές διαδηλώσεις και διαμαρτυρίες της κοινωνίας των πολιτών, οι οποίες διαρκούν περισσότερους από τρεις μήνες αδιαλείπτως και στις οποίες οι Βούλγαροι ζητούν δικαιοσύνη, σεβασμό του κράτους δικαίου και ανεξάρτητη δικαιοσύνη, διαμαρτυρόμενοι για τη διάβρωση της δημοκρατίας και την ενδημική διαφθορά· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα αιτήματα των διαδηλωτών περιλαμβάνουν την παραίτηση της κυβέρνησης και του Γενικού Εισαγγελέα, καθώς και άμεσες βουλευτικές εκλογές· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διαμαρτυρίες αυτές καταγγέλλεται ότι αντιμετωπίστηκαν με δυσανάλογη βία από τις δυνάμεις επιβολής του νόμου·
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το δικαίωμα διαμαρτυρίας αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα το οποίο δεν μπορεί να υπόκειται σε μέτρα απαγόρευσης ή ελέγχου κατά τρόπο γενικό και απόλυτο και μπορεί να περιορίζεται μόνον από νόμιμα, αναλογικά και αναγκαία αστυνομικά μέτρα, σε εξαιρετικές περιστάσεις· λαμβάνοντας υπόψη ότι καμία διαδήλωση δεν θα πρέπει να θεωρείται ότι δεν προστατεύεται από το δικαίωμα αυτό· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αρχές επιβολής του νόμου πρέπει να δίνουν προτεραιότητα στην οικειοθελή διάλυση χωρίς τη χρήση βίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ελευθερία του συνέρχεσθαι συμβαδίζει με την ελευθερία της έκφρασης, σύμφωνα με την οποία κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα να εκφράζεται ελεύθερα, συμπεριλαμβανομένης της ελευθερίας της γνώμης και της ελευθερίας λήψης και μετάδοσης πληροφοριών και ιδεών, χωρίς την ανάμειξη δημόσιων αρχών και αδιακρίτως συνόρων·
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Υπουργός Εσωτερικών, ο Υπουργός Οικονομικών, ο Υπουργός Οικονομίας και ο Υπουργός Τουρισμού παρατητήθηκαν στις 15 Ιουλίου 2020, ο δε Υπουργός Δικαιοσύνης παρατητήθηκε στις 26 Αυγούστου 2020·
- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο πρωθυπουργός ανακοίνωσε ότι θα παραιτηθεί κατά τη στιγμή που η Εθνοσυνέλευση θα αποφασίσει τη διεξαγωγή εκλογών για τη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση (7)·
- ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι εξακολουθούν να υπάρχουν σοβαρές ανησυχίες σχετικά με την καταπολέμηση της διαφθοράς στη Βουλγαρία· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτό απειλεί να υπονομεύσει την εμπιστοσύνη των πολιτών στους δημόσιους θεσμούς·
- ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με ειδική έρευνα του Ευρωβαρόμετρου τον Ιούνιο του 2020 σχετικά με τη στάση των πολιτών της ΕΕ έναντι της διαφθοράς, το 80 % των Βούλγαρων που ερωτήθηκαν έκριναν ότι η διαφθορά είναι ευρέως διαδεδομένη στη χώρα τους και το 51 % θεώρησαν ότι η διαφθορά είχε αυξηθεί τα προηγούμενα τρία χρόνια·
- Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τον Δείκτη Κράτους Δικαίου του World Justice Project για το 2020, η Βουλγαρία κατατάσσεται στην 53η θέση μεταξύ 128 χωρών και, στο πλαίσιο της Ένωσης, κατατάσσεται στην τελευταία θέση· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τον Δείκτη Αντίληψης της Διαφθοράς της Διεθνούς Διαφάνειας για το 2019, ο οποίος δημοσιεύθηκε στις αρχές του τρέχοντος έτους, η Βουλγαρία είναι τελευταία στον κατάλογο των χωρών της Ένωσης και κατατάσσεται στην 74η θέση παγκοσμίως·
- ΚΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η δραστήρια κοινωνία των πολιτών και η πολυφωνία στα μέσα ενημέρωσης διαδραματίζουν ζωτικό ρόλο στην προώθηση μιας ανοιχτής και πλουραλιστικής κοινωνίας, στη συμμετοχή των πολιτών στη δημοκρατική διαδικασία και στην ενίσχυση της λογοδοσίας των κυβερνήσεων· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ελευθερία των μέσων ενημέρωσης στη Βουλγαρία έχει επιδεινωθεί, όπως αποδεικνύεται από την κατάταξη της χώρας στις εκθέσεις των Δημοσιογράφων Χωρίς Σύνορα· λαμβάνοντας υπόψη ότι στον Παγκόσμιο Δείκτη Ελευθερίας του Τύπου του 2020, ο οποίος δημοσιεύθηκε στα τέλη Απριλίου του 2020, η Βουλγαρία κατατάσσεται στην 111η θέση παγκοσμίως και τελευταία στα κράτη μέλη της ΕΕ για τρίτη συνεχή χρονιά· λαμβάνοντας υπόψη ότι η πλατφόρμα του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προώθηση της προστασίας της δημοσιογραφίας και της ασφάλειας των δημοσιογράφων έχει εκδώσει τρεις προειδοποιήσεις επιπέδου 1 για σοβαρές και επίζημιες παραβιάσεις της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης, για τις οποίες εκκρεμεί ακόμη απάντηση από τις βουλγαρικές αρχές· εκφράζει την ανησυχία του για την επιρροή τρίτων χωρών στο τοπίο των μέσων ενημέρωσης στο πλαίσιο μιας ευρύτερης στρατηγικής για τη διάδοση της προπαγάνδας και της παραπληροφόρησης κατά της ΕΕ·
- ΚΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Βουλγαρία εξακολουθεί να έχει πολλές θεσμικές ανεπάρκειες, ιδίως όσον αφορά την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης, αδυναμίες που έχουν αναγνωριστεί από την Επιτροπή με την πάροδο των ετών στις εκθέσεις της στο πλαίσιο του μηχανισμού συνεργασίας και ελέγχου (ΜΣΕ)· λαμβάνοντας υπόψη ωστόσο ότι, στην τελευταία έκθεση του ΜΣΕ που δημοσιεύθηκε στις 22 Οκτωβρίου 2019, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η πρόοδος που είχε σημειώσει η Βουλγαρία στο πλαίσιο του ΜΣΕ ήταν επαρκής για να ανταποκριθεί στις δεσμεύσεις που ανέλαβε κατά την προσχώρησή της στην Ένωση, ως εκ τούτου συνέστησε την άρση του μηχανισμού εποπτείας· λαμβάνοντας υπόψη ότι, αφού λάβει υπόψη τις παρατηρήσεις του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, η Επιτροπή πρέπει πάντα να λάβει την τελική απόφαση όσον αφορά την άρση του ΜΣΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι επιστολή του Προέδρου Sassoli εξέφρασε την υποστήριξή του για την άρση του ΜΣΕ, αλλά τόνισε την ανάγκη εφαρμογής και επιβολής των δεσμεύσεων και των μεταρρυθμίσεων, ενώ ιδιαίτερη έμφαση έδωσε στην κατάσταση όσον αφορά την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης, τη διαφθορά και την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης·
- ΚΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο νέος ολοκληρωμένος μηχανισμός για τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου και τα θεμελιώδη δικαιώματα, όπως υποστηρίζεται από το Κοινοβούλιο, με ετήσιο κύκλο παρακολούθησης που θα εφαρμόζεται εξίσου σε όλα τα κράτη μέλη, θα πρέπει να καλύπτει όλες τις αξίες που κατοχυρώνονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ και θα πρέπει τελικά να αντικαταστήσει τους ΜΣΕ για τη Ρουμανία και τη Βουλγαρία·

(7) <https://government.bg/bg/prestsentar/novini/obrashtenie-na-ministar-predsdatelya-boyko-borisov>

Πέμπτη, 8 Οκτωβρίου 2020

ΚΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πρόσφατα δημοσιευθείσα έκθεση του 2020 για το κράτος δικαίου αναγνωρίζει ότι εξακολουθούν να υπάρχουν προκλήσεις για τη Βουλγαρία αναφορικά με την ανεξαρτησία του συστήματος δίωξης όσον αφορά την εκτελεστική εξουσία και επισημαίνει τη μη ολοκλήρωση ενός πραγματικού καθεστώτος λογοδοσίας για τον Γενικό Εισαγγελέα· λαμβάνοντας υπόψη ότι η έκθεση αναφέρει επίσης ότι υπάρχουν ανησυχίες σχετικά με την αποτελεσματικότητα της έρευνας, της δίωξης και της εκδίκασης υποθέσεων διαφθοράς στη Βουλγαρία· λαμβάνοντας υπόψη ότι, στον τομέα της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης, η έκθεση επισημαίνει διάφορες ανησυχίες, από την αποτελεσματικότητα των εθνικών αρχών για τα μέσα ενημέρωσης στη Βουλγαρία έως την έλλειψη διαφάνειας όσον αφορά την ιδιοκτησία των μέσων ενημέρωσης, καθώς και απειλές και επιθέσεις κατά δημοσιογράφων·

1. εκφράζει τη βαθιά του λύπη για το γεγονός ότι οι εξελίξεις στη Βουλγαρία έχουν οδηγήσει σε σημαντική επιδείνωση του σεβασμού των αρχών του κράτους δικαίου, της δημοκρατίας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένης της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης, της διάκρισης των εξουσιών, της καταπολέμησης της διαφθοράς και της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης· εκφράζει την αλληλεγγύη του προς τον λαό της Βουλγαρίας όσον αφορά τα νόμιμα αιτήματά του και τις προσδοκίες του για δικαιοσύνη, διαφάνεια, λογοδοσία και δημοκρατία·

2. τονίζει ότι είναι θεμελιώδους σημασίας να διασφαλιστεί ότι οι αξίες που περιλαμβάνονται στο άρθρο 2 ΣΕΕ γίνονται πλήρως σεβαστές και ότι είναι εγγυημένα τα θεμελιώδη δικαιώματα όπως ορίζονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων· καλεί τις βουλγαρικές αρχές να διασφαλίσουν τον πλήρη και άνευ όρων σεβασμό αυτών των αξιών και δικαιωμάτων·

3. λαμβάνει υπό σημείωση την πρόταση να συγκληθεί η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση για την έγκριση νέου συντάγματος· τονίζει ότι κάθε συνταγματική μεταρρύθμιση θα πρέπει να υπόκειται σε αναλυτική συζήτηση χωρίς αποκλεισμούς και να βασίζεται στις δέουσες διαβουλεύσεις με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, ιδίως την κοινωνία των πολιτών, αλλά και να εγκρίνεται με την ευρύτερη δυνατή συναίνεση· λαμβάνει υπό σημείωση την επιστολή της 18ης Σεπτεμβρίου 2020 εκ μέρους του πρόεδρου της Εθνοσυνέλευσης προς τον πρόεδρο της Επιτροπής της Βενετίας, με την οποία υποβάλλεται επίσημο αίτημα να παρασχεθεί στήριξη από εμπειρογνώμονες και να εκδοθεί γνωμοδότηση της Επιτροπής της Βενετίας σχετικά με το σχέδιο νέου Συντάγματος της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας· καλεί τις βουλγαρικές αρχές να ζητήσουν προληπτικά από την Επιτροπή της Βενετίας και άλλους σχετικούς φορείς διεθνών οργανισμών αξιολόγηση των συζητούμενων μέτρων πριν να εγκριθούν οριστικά·

4. λαμβάνει υπό σημείωση την κατά τη δεύτερη ανάγνωση έγκριση τροπολογιών στον βουλγαρικό εκλογικό κώδικα· σημειώνει με ανησυχία ότι το βουλγαρικό κοινοβούλιο βρίσκεται επί του παρόντος σε διαδικασία έγκρισης νέου εκλογικού νόμου, ενώ οι τακτικές βουλευτικές εκλογές πρόκειται να διεξαχθούν το αργότερο σε επτά μήνες· καλεί τις βουλγαρικές αρχές να διασφαλίσουν την πλήρη συμμόρφωση της εκλογικής νομοθεσίας με όλες τις συστάσεις της Επιτροπής της Βενετίας και του Γραφείου Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων του ΟΑΣΕ, ιδίως όσον αφορά τη σταθερότητα των θεμελιωδών στοιχείων του εκλογικού νόμου, ο οποίος δεν θα πρέπει να υπόκειται σε τροποποίηση λιγότερο από ένα έτος πριν από τις εκλογές·

5. είναι βαθιά πεπεισμένο ότι το βουλγαρικό κοινοβούλιο θα πρέπει να διαδραματίσει κεντρικό ρόλο στη διασφάλιση της λογοδοσίας της εκτελεστικής εξουσίας και είναι ένα από τα βασικότερα τμήματα του συστήματος ελέγχων και εξισορροπήσεων για την προάσπιση του κράτους δικαίου· εκφράζει την ανησυχία του για την πρακτική της κυβερνητικής πλειοψηφίας να ψηφίζει βιαστικά τη νομοθεσία, συχνά χωρίς την ενδεδειγμένη συζήτηση ή διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη· λαμβάνει υπό σημείωση τον πολύ χαμηλό βαθμό εμπιστοσύνης των πολιτών στο βουλγαρικό κοινοβούλιο (*)· εκφράζει τη λύπη του για τους πρόσφατους περιορισμούς που επιβλήθηκαν στους δημοσιογράφους στις εγκαταστάσεις της Εθνοσυνέλευσης και περιορίζουν την πρόσβασή τους στους βουλευτές, επομένως και στις δυνατότητες των μέσων ενημέρωσης να ελέγχουν τις κοινοβουλευτικές εργασίες·

6. εκφράζει τη βαθιά ανησυχία του για το γεγονός ότι ορισμένα συστημικά ζητήματα του δικαστικού συστήματος που εντοπίστηκαν από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρώπινων Δικαιωμάτων και την Επιτροπή της Βενετίας παραμένουν ανεπίλυτα, ιδίως όσον αφορά τις διατάξεις που αφορούν το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο και τον Γενικό Εισαγγελέα, και πιο συγκεκριμένα την απουσία αποτελεσματικών μηχανισμών λογοδοσίας ή λειτουργικών ελέγχων και ισορροπιών στο έργο τους· επιμένει ότι οι βουλγαρικές αρχές πρέπει να συμμορφωθούν πλήρως με τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρώπινων Δικαιωμάτων και τις συστάσεις της Επιτροπής της Βενετίας και της GRECO σχετικά με το δικαστικό σύστημα, ιδίως όσον αφορά το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο και το καθεστώς του Γενικού Εισαγγελέα, προκειμένου να διασφαλιστεί η ανεξαρτησία της δικαιοσύνης· σημειώνει ότι η έκθεση της Επιτροπής, με ημερομηνία 22 Οκτωβρίου 2019, σχετικά με την πρόοδο στη Βουλγαρία στο πλαίσιο του ΜΣΕ αναφέρει ότι έχει πραγματοποιηθεί ευρεία συζήτηση στα μέσα ενημέρωσης, ορισμένοι δε ενδιαφερόμενοι παράγοντες εξέφρασαν ανησυχίες σχετικά με τη διαδικασία διορισμού και τον κύριο υποψήφιο για τον Γενικό Εισαγγελέα, ενώ οργανώθηκαν διαδηλώσεις στους δρόμους από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών·

7. εκφράζει την ανησυχία του για τη συνεχιζόμενη έλλειψη ερευνών διαφθοράς υψηλού επιπέδου με απτά αποτελέσματα· σημειώνει ότι η διαφθορά, η αναποτελεσματικότητα και η έλλειψη λογοδοσίας εξακολουθούν να αποτελούν διάχυτα προβλήματα στο δικαστικό σύστημα και ότι η εμπιστοσύνη του κοινού στο δικαστικό σύστημα παραμένει χαμηλή λόγω της αντίληψης ότι οι δικαστές είναι επιρρεπείς σε πολιτικές πιέσεις και δεν απονέμουν δικαιοσύνη αμερόληπτα· σημειώνει τον αυξημένο αριθμό ερευνών για διαφθορά υψηλού επιπέδου, συμπεριλαμβανομένων υποθέσεων με διασυνοριακές πτυχές, που ξεκίνησαν κατά υψηλόβαθμων αξιωματούχων και προσώπων υψηλού δημόσιου συμφέροντος· σημειώνει με ανησυχία τις διαφορές μεταξύ των αποφάσεων των

(*) <https://www.gallup-international.bg/43810/public-opinion-political-situation/>

Πέμπτη, 8 Οκτωβρίου 2020

κατώτερων και ανώτερων δικαστηρίων, οι οποίες συμβάλλουν επίσης στην έλλειψη οριστικών και αποτελεσματικών καταδικαστικών αποφάσεων· επισημαίνει την ανάγκη να διεξαχθούν σοβαρές, ανεξάρτητες και δυναμικές έρευνες και να επιτευχθούν αποτελέσματα στους τομείς της καταπολέμησης της διαφθοράς, του οργανωμένου εγκλήματος και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, καθώς και να εξεταστούν ενδελεχώς οι καταγγελίες για διαφθορά υψηλού επιπέδου μετά τις ηχογραφήσεις που βγήκαν στο φως το καλοκαίρι του 2020 και σε σχέση με τα σκάνδαλα Apartment-gate και Guesthouse-gate, την υπόθεση του δεξαμενόπλοιου, την υπόθεση του παραθαλάσσιου ακινήτου στο Ρόσενετς και το σκάνδαλο γύρω από την καταγγελλόμενη παράνομη μεταφορά χρημάτων από τη Βουλγαρική Τράπεζα Ανάπτυξης, τα οποία ως σύνολο υποδεικνύουν βαθιές και συστημικές αδυναμίες στο κράτος δικαίου και στα μέτρα καταπολέμησης της διαφθοράς στη Βουλγαρία· εκφράζει, επιπλέον, την ανησυχία του για τα λιγότερο προβλεπόμενα παραδείγματα ελλείψεων στο κράτος δικαίου στη Βουλγαρία, όπως η μεταχείριση των ιδιοκτητών διαμερισμάτων στο Sunset Resort, στο Πομόριε· χαιρετίζει τη δημιουργία νέας ενοποιημένης υπηρεσίας για την καταπολέμηση της διαφθοράς στη Βουλγαρία· καλεί τις βουλγαρικές αρχές να διασφαλίσουν ότι ο οργανισμός είναι σε θέση να διαχειρίζεται αποτελεσματικά το ευρύ πεδίο αρμοδιοτήτων του, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης, της διερεύνησης και της δήμευσης παράνομων περιουσιακών στοιχείων·

8. εκφράζει βαθιά ανησυχία για τη σοβαρή επιδείνωση της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης στη Βουλγαρία κατά την τελευταία δεκαετία· καλεί τις βουλγαρικές αρχές να προωθήσουν ένα ευνοϊκό περιβάλλον για την ελευθερία της έκφρασης, ιδίως με την αύξηση της διαφάνειας όσον αφορά την ιδιοκτησία των μέσων ενημέρωσης και των δικτύων διανομής, μεταξύ άλλων μέσω της ορθής εφαρμογής του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου, καθώς και με την κατάργηση των ποινικών διατάξεων κατά των αδικημάτων δυσφήμισης· υπογραμμίζει την ανάγκη να καταστεί πιο ανεξάρτητη και αποτελεσματική η σύνθεση και η εντολή του Συμβουλίου για τα Ηλεκτρονικά Μέσα Ενημέρωσης· εκφράζει την ανησυχία του για τις αναφορές σχετικά με τη συνεχιζόμενη πρακτική άσκησης επιρροής στα μέσα ενημέρωσης μέσω της προτιμησιακής διάθεσης κονδυλίων της Ένωσης σε φιλικά προς την κυβέρνηση μέσα ενημέρωσης·

9. επισημαίνει ότι η προστασία των δημοσιογράφων είναι προς το ζωτικό συμφέρον της κοινωνίας· καλεί τις βουλγαρικές αρχές να διασφαλίσουν την προστασία των δημοσιογράφων ανά πάσα στιγμή και, ως εκ τούτου, να διαφυλάξουν την ανεξαρτησία τους· καταδικάζει απεριφραστα τις περιπτώσεις στις οποίες δημοσιογράφοι που ασκούν κριτική από την κυβέρνηση έχουν καταστεί στόχος εκστρατειών δυσφήμισης και καλεί τις βουλγαρικές αρχές να περιορίσουν αυτές τις αντιδημοκρατικές πρακτικές· εκφράζει τη λύπη του για τα περιστατικά βίας εις βάρος δημοσιογράφων και την καταστροφή του τεχνικού εξοπλισμού τους· παροτρύνει τις βουλγαρικές αρχές να ξεκινήσουν διεξοδική έρευνα για όλες τις υποθέσεις βίας κατά δημοσιογράφων που καλύπτουν τις διαδηλώσεις· καλεί τις βουλγαρικές αρχές να διασφαλίσουν ότι οι αστυνομικοί και άλλοι αξιωματούχοι σέβονται την ελευθερία του Τύπου και επιτρέπουν στους δημοσιογράφους και στους επαγγελματίες των μέσων ενημέρωσης να καλύπτουν με ασφάλεια τις διαδηλώσεις· τονίζει ότι η βία που ασκείται από κρατικούς πράκτορες αντίκειται στο καθήκον των κρατών μελών να διαφυλάσσουν την ελευθερία του Τύπου και να προστατεύουν την ασφάλεια των δημοσιογράφων (*)·

10. καλεί τις βουλγαρικές αρχές να εξετάσουν πλήρως και διεξοδικά όλες τις προειδοποιήσεις που υποβλήθηκαν στην πλατφόρμα του Συμβουλίου της Ευρώπης, να προωθήσουν την προστασία της δημοσιογραφίας και της ασφάλειας των δημοσιογράφων και να συμμορφωθούν πλήρως με τις συστάσεις του Επιτρόπου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης, προκειμένου να διασφαλιστεί ένα ασφαλές περιβάλλον για τους δημοσιογράφους στη Βουλγαρία·

11. εκφράζει την αμέριστη στήριξη του στον λαό της Βουλγαρίας όσον αφορά τα νόμιμα αιτήματά του και τις προσδοκίες του για δικαιοσύνη, διαφάνεια, λογοδοσία και δημοκρατία· πιστεύει ακράδαντα ότι οι ειρηνικές διαδηλώσεις αποτελούν θεμελιώδες δικαίωμα σε κάθε δημοκρατική χώρα και στηρίζει το δικαίωμα των ανθρώπων να διαμαρτύρονται ειρηνικά· καταδικάζει κάθε μορφή βίας κατά ειρηνικών διαδηλώσεων· υπογραμμίζει ότι η ελευθερία της έκφρασης και η ελευθερία της πληροφόρησης πρέπει να γίνονται πάντα σεβαστές· επισημαίνει ότι η χρήση βίας και η δυσανάλογη επίδειξη ισχύος είναι απαράδεκτες· εκφράζει ιδιαίτερη δυσανεκτικότητα για τους ισχυρισμούς περί χρήσης βίας κατά γυναικών και παιδιών, συμπεριλαμβανομένων παιδιών με αναπηρίες· εκφράζει την ανησυχία του για τους παράνομους και υπερβολικούς ελέγχους σε ιδιωτικές επιχειρήσεις οι οποίες έχουν εκφράσει δημόσια την υποστήριξή τους στις διαμαρτυρίες· καταδικάζει τη βίαιη και δυσανάλογη επέμβαση της αστυνομίας κατά τη διάρκεια των διαδηλώσεων τον Ιούλιο, τον Αύγουστο και τον Σεπτέμβριο του 2020· καλεί τις βουλγαρικές αρχές να διασφαλίσουν πλήρη, διαφανή, αμερόληπτη και αποτελεσματική έρευνα σχετικά τις ενέργειες της αστυνομίας·

12. καταδικάζει τις απάνθρωπες συνθήκες που διαπίστωσε το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στις βουλγαρικές φυλακές, συμπεριλαμβανομένης της ύπαρξης υπερπληθυσμού, κακών συνθηκών υγιεινής και υλικών συνθηκών, περιορισμένων δυνατοτήτων για δραστηριότητες εκτός κελιού, ανεπαρκούς ιατρικής περίθαλψης και παρατεταμένης εφαρμογής περιοριστικών σωφρονιστικών μέτρων ⁽¹⁰⁾·

(*) Επίτροπος Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης, δήλωση με τίτλο «Η Βουλγαρία πρέπει να διερευνήσει την αστυνομική βία κατά δημοσιογράφων», Στρασβούργο, 3 Σεπτεμβρίου 2020.

(10) Βλ. αποφάσεις 27 Ιανουαρίου 2015, *Neshkov* και άλλοι κατά Βουλγαρίας (αριθμοί προσφυγής 36925/10, 21487/12, 72893/12, 73196/12, 77718/12 και 9717/13)· 12 Μαΐου 2017, *Simeonovi* κατά Βουλγαρίας (προσφυγή αριθ. 21980/04)· 21 Ιανουαρίου 2016, *Boris Kostadinov* κατά Βουλγαρίας (προσφυγή αριθ. 61701/11)· 29 Ιουνίου 2017, *Dimcho Dimov* κατά Βουλγαρίας (αριθ. 2) (προσφυγή αριθ. 77248/12)· 17 Νοεμβρίου 2015, *Dimitrov* και *Ridov* κατά Βουλγαρίας (προσφυγή αριθ. 34846/08) και 5 Οκτωβρίου 2017, *Kortev* κατά Βουλγαρίας (προσφυγή αριθ. 39014/12).

Πέμπτη, 8 Οκτωβρίου 2020

13. εκφράζει βαθιά ανησυχία για το γεγονός ότι, μετά από περισσότερες από 45 αποφάσεις κατά της Βουλγαρίας από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, οι βουλγαρικές αρχές δεν τήρησαν την υποχρέωσή τους να διεξαγάγουν αποτελεσματικές έρευνες· θεωρεί ότι αυτές οι συστηματικές ελλείψεις αποκαλύπτουν την ύπαρξη δομικού προβλήματος⁽¹¹⁾· επισημαίνει ότι, σύμφωνα με την ετήσια έκθεση του Συμβουλίου της Ευρώπης για το 2019 σχετικά με την εκτέλεση των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, εκκρεμεί η εκτέλεση 79 σημαντικών αποφάσεων κατά της Βουλγαρίας·

14. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι, παρά τις διάφορες οδηγίες της ΕΕ σχετικά με τα δικονομικά δικαιώματα των υπόπτων και των κατηγορουμένων, όπως ορίζονται στον χάρτη πορείας του 2009, τα δικονομικά δικαιώματα δεν τηρούνται επαρκώς στη Βουλγαρία· πιστεύει ότι αυτό έχει σημαντικό αντίκτυπο στα θεμελιώδη δικαιώματα⁽¹²⁾·

15. καταδικάζει όλα τα κρούσματα ρητορικής μίσους, διακρίσεων και εχθρότητας κατά ατόμων καταγωγής Ρομανί, γυναικών, ΛΟΑΔΜ και ατόμων που ανήκουν σε άλλες μειονοτικές ομάδες, γεγονότα που εξακολουθούν να προκαλούν έντονες ανησυχίες· καλεί τις αρχές να αντιδρούν δυναμικά στα κρούσματα ρητορικής μίσους, μεταξύ άλλων και από υψηλόβαθμους πολιτικούς, να ενισχύσουν τη νομική προστασία έναντι των διακρίσεων και των εγκλημάτων μίσους, καθώς και να διερευνούν και να διώκουν αποτελεσματικά τα εγκλήματα αυτά· εκφράζει την ικανοποίησή του για τη δικαστική απαγόρευση της ετήσιας νεοναζιστικής «Πορείας Λούκοφ» και την έναρξη έρευνας σχετικά με την οργάνωση που βρίσκεται πίσω της –τη «Βουλγαρική Εθνική Ένωση»· καλεί τη βουλγαρική κυβέρνηση να ενισχύσει τη συνεργασία με διεθνείς και τοπικούς παρατηρητές για τα ανθρώπινα δικαιώματα και να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για την αποτελεσματική διασφάλιση των δικαιωμάτων των μειονοτήτων, ιδίως των δικαιωμάτων της ελευθερίας της έκφρασης και της ελευθερίας του συνεταιρίζεσθαι, μεταξύ άλλων μέσω της εφαρμογής των σχετικών αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων⁽¹³⁾· καλεί τις βουλγαρικές αρχές και αξιωματούχους να καταδικάζουν απερίφραστα όλες τις πράξεις βίας και τη ρητορική μίσους κατά μειονοτήτων·

16. εκφράζει τη λύπη του για το κλίμα εχθρότητας κατά ανθρώπων καταγωγής Ρομανί σε ορισμένες πολυπληθείς κοινότητες, ιδίως εναντίον εκείνων που αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τα σπίτια τους μετά από συγκεντρώσεις που στόχευαν τις κοινότητές τους σε διάφορες περιοχές· εκφράζει τη λύπη του για την ηθική παρενόχληση και τις βίαιες εξώσεις Ρομά στην περιοχή του Βοϊβοντινόβο· καλεί τις αρχές να αντιμετωπίσουν επείγοντως την κατάσταση των θυγομένων· πιστεύει ότι θα πρέπει να συνεχιστεί η λήψη αποφασιστικών μέτρων για τη βελτίωση της γενικής στεγαστικής κατάστασης των ατόμων καταγωγής Ρομανί· πιστεύει ότι είναι αναγκαίο να εξαλειφθεί πλήρως ο εκπαιδευτικός διαχωρισμός των παιδιών καταγωγής Ρομανί· καλεί τις αρχές να σταματήσουν τη ρητορική μίσους και τις φυλετικές διακρίσεις εις βάρος ατόμων από τη μειονότητα Ρομανί στο πλαίσιο της αντιμετώπισης της COVID-19 και να σταματήσουν τις αστυνομικές επιχειρήσεις με στόχο γειτονιές Ρομανί κατά τη διάρκεια της πανδημίας·

17. λαμβάνει υπό σημείωση την απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου, με ημερομηνία 27 Ιουλίου 2018, κατά την οποία η Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης δεν συμμορφώνεται με το Σύνταγμα της Βουλγαρίας· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η απόφαση αυτή εμποδίζει τη Βουλγαρία να κυρώσει τη Σύμβαση· εκφράζει τη βαθιά ανησυχία του για τη συνεχιζόμενη αρνητική και παραπλανητική δημόσια συζήτηση σχετικά με τη Σύμβαση, η οποία διαμορφώθηκε από μια ευρεία εκστρατεία παραπληροφόρησης και δυσφήμισης μετά την αρνητική κάλυψη του θέματος από διάφορα μέσα ενημέρωσης με εικαζόμενους δεσμούς με την κυβέρνηση και κόμματα της αντιπολίτευσης, ενώ ακόμη ανησυχικότερες διαστάσεις έλαβε με τη συμμετοχή πολιτικών και κομμάτων που εκπροσωπούνται στο βουλγαρικό κοινοβούλιο· εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι η συνεχιζόμενη αρνητική στάση απέναντι στη Σύμβαση συμβάλλει περαιτέρω στον στιγματισμό των ευάλωτων ομάδων που διατρέχουν κίνδυνο έμφυλης βίας και η κατάσταση των οποίων έχει επιδεινωθεί ιδιαίτερα από τη νόσο COVID-19 και τα περιοριστικά μέτρα σε ολόκληρη την Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένης της Βουλγαρίας, ενθαρρύνει δε και εμπεδώνει περαιτέρω το αίσθημα ατιμωρησίας μεταξύ των δραστών εγκλημάτων λόγω φύλου· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι οι πρόσφατες αλλαγές στον Ποινικό Κώδικα, ο οποίος εισήγαγε αυστηρότερες ποινές για την έμφυλη βία, αποδείχθηκαν ανεπαρκείς για την αντιμετώπιση της πολυπλοκότητας του ζητήματος και κυρίως για την πρόληψή του· καλεί, ως εκ τούτου, τις βουλγαρικές αρχές να ενισχύσουν την πρόληψη και την καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας, να πράξουν ό,τι είναι αναγκαίο για την κύρωση της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης και να εισαγάγουν όσο το δυνατόν περισσότερα στοιχεία από τη Σύμβαση συνάδου με τη συνταγματική της τάξη, επιδιώκοντας παράλληλα μια ευρύτερη λύση για τα υπόλοιπα στοιχεία αλλά και αυξάνοντας τον αριθμό των καταφυγίων και άλλων κοινωνικών υπηρεσιών που απαιτούνται για την παροχή στήριξης στα θύματα ενδοοικογενειακής βίας·

18. θεωρεί αναγκαίο να εξαλειφθούν οι διακρίσεις σε βάρος προσώπων λόγω του γενετήσιου προσανατολισμού ή της ταυτότητας φύλου τους, τόσο από νομική όσο και από πρακτική άποψη σε όλους τους τομείς· καλεί τις βουλγαρικές αρχές να τροποποιήσουν τον νόμο για την προστασία από τις διακρίσεις, ώστε να συμπεριλάβει ρητά την ταυτότητα φύλου στους λόγους διακρίσεων· καλεί τις βουλγαρικές αρχές να τροποποιήσουν τον ισχύοντα Ποινικό Κώδικα, ώστε να συμπεριλάβει τα εγκλήματα

⁽¹¹⁾ Βλ. απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, με ημερομηνία 3 Μαρτίου 2015, S.Z. κατά Βουλγαρίας (προσφυγή αριθ. 29263/12).

⁽¹²⁾ Βλ. τελευταίες εκδόσεις περιοδικών εκθέσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων και της Απάνθρωπης ή Ταπεινωτικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας.

⁽¹³⁾ Αποφάσεις της 19 Ιανουαρίου 2006, *The United Macedonian Organisation Ilinden* (Ενωμένη Μακεδονική Οργάνωση Ίλιντεν) και άλλοι κατά Βουλγαρίας (προσφυγή αριθ. 59491/00) της 18ης Οκτωβρίου 2011, *The United Macedonian Organisation Ilinden* (Ενωμένη Μακεδονική Οργάνωση Ίλιντεν) και άλλοι κατά Βουλγαρίας (αριθ. 2) (προσφυγή αριθ. 34960/04) της 11ης Ιανουαρίου 2018, *The United Macedonian Organisation Ilinden* (Ενωμένη Μακεδονική Οργάνωση Ίλιντεν) και άλλοι κατά Βουλγαρίας (αριθ. 3) (προσφυγή αριθ. 29496/16) και της 11ης Ιανουαρίου 2018, *Yordan Ivanov* και άλλοι κατά Βουλγαρίας (προσφυγή αριθ. 70502/13).

Πέμπτη, 8 Οκτωβρίου 2020

μίσους και τη ρητορική μίσους για λόγους γενετικής προσανατολισμού, ταυτότητας και έκφρασης φύλου, καθώς και χαρακτηριστικών φύλου· καλεί τις βουλγαρικές αρχές να εφαρμόζουν τη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου της ΕΕ και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και, στο πλαίσιο αυτό, να εξετάσουν την κατάσταση των ενώσεων μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου και των γονέων ίδιου φύλου, ώστε να εξασφαλιστεί ότι απολαμβάνουν το δικαίωμα της απαγόρευσης των διακρίσεων, τόσο νομικά όσο και στην πράξη, καθώς και να συγκροτήσουν το ενδεδειγμένο νομικό πλαίσιο που εξασφαλίζει ίσα δικαιώματα σε όλα τα ζευγάρια·

19. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι άτομα που ενδεχομένως χρήζουν διεθνούς προστασίας εμποδίστηκαν να εισέλθουν στο βουλγαρικό έδαφος ή απελάθηκαν, ενίοτε βίαια, χωρίς να τους δοθεί η δυνατότητα να υποβάλουν αίτηση ασύλου ή να ζητήσουν εξατομικευμένη αξιολόγηση⁽¹⁴⁾· εκφράζει ιδιαίτερη ανησυχία για την ανησυχητική απέλαση μελών της τουρκικής αντιπολίτευσης, κατά παράβαση των διεθνών συνθηκών και παρά τις έγκυρες δικαστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί από αρμόδια βουλγαρικά δικαστήρια⁽¹⁵⁾· καλεί τις βουλγαρικές αρχές να διασφαλίσουν την πλήρη συμμόρφωση με τη νομοθεσία και την πρακτική για το κεκτημένο του ασύλου και τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων· καλεί την Επιτροπή να ασχοληθεί κατά προτεραιότητα με τη διαδικασία επί παραβάσει κατά της Βουλγαρίας·

20. εκφράζει τη βαθιά του ανησυχία για τις προτεινόμενες τροποποιήσεις του νόμου για τις μη κερδοσκοπικές νομικές οντότητες, οι οποίες θα δημιουργήσουν ένα ιδιαίτερα εχθρικό περιβάλλον για τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών κοινής ωφέλειας που λαμβάνουν χρηματοδότηση από το εξωτερικό, ενώ υπάρχει κίνδυνος να αντιτίθενται στην αρχή της ελευθερίας του συνεταιρίζεσθαι και στο δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή⁽¹⁶⁾· παροτρύνει τις βουλγαρικές αρχές να εξετάσουν ενδελεχώς τη σχετικά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

21. σημειώνει ότι η Βουλγαρία έχει σημειώσει ορισμένη πρόοδο στο πλαίσιο του ΜΣΕ· καλεί τη βουλγαρική κυβέρνηση να συνεργαστεί με την Επιτροπή, σύμφωνα με την αρχή της καλόπιστης συνεργασίας όπως ορίζεται στη ΣΕΕ, για τη συνέχιση της εφαρμογής των δεσμεύσεών της· καλεί τις βουλγαρικές αρχές να απόσχουν από τη διενέργεια οποιονδήποτε μονομερών μεταρρυθμίσεων θα έθιγαν σε κίνδυνο τον σεβασμό του κράτους δικαίου, ιδίως την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης και τη διάκριση των εξουσιών· σημειώνει ότι η Επιτροπή έχει δηλώσει ότι δεν θα άρει ακόμη τον ΜΣΕ για τη Βουλγαρία· καλεί την Επιτροπή να συνεχίσει να παρακολουθεί τη μεταρρύθμιση του δικαστικού συστήματος και την καταπολέμηση της διαφθοράς στη Βουλγαρία στο πλαίσιο του ΜΣΕ, για όσο διάστημα δεν έχει τεθεί ακόμη σε εφαρμογή ένας πλήρως λειτουργικός μηχανισμός για την παρακολούθηση του σεβασμού της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών δικαιωμάτων, ο οποίος θα εφαρμόζεται εξίσου σε όλα τα κράτη μέλη· καλεί, επιπλέον, την Επιτροπή να αξιοποιήσει και άλλα διαθέσιμα εργαλεία, κατά περίπτωση, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών επί παραβάσει, του πλαισίου για το κράτος δικαίου και των δημοσιονομικών εργαλείων, μόλις καταστούν διαθέσιμα·

22. χαιρετίζει τη δημοσίευση της πρώτης ετήσιας έκθεσης της ΕΕ για το κράτος δικαίου, η οποία καλύπτει όλα τα κράτη μέλη· σημειώνει τις ανησυχίες που επισημαίνει η Επιτροπή σε μια σειρά από τομείς που αφορούν τη Βουλγαρία· καλεί τις βουλγαρικές αρχές να ενεργήσουν ταχέως για την αντιμετώπιση αυτών των ανησυχιών·

23. τονίζει την ανάγκη να διασφαλίσει η βουλγαρική κυβέρνηση, σε συνεργασία με την Επιτροπή, αυστηρότερο έλεγχο του τρόπου με τον οποίο δαπανώνται τα κονδύλια της Ένωσης και να αντιμετωπίσει αμέσως τις ανησυχίες ότι χρήματα των φορολογουμένων χρησιμοποιούνται για τον εμπλουτισμό κύκλων που συνδέονται με το κυβερνών κόμμα·

24. χαιρετίζει την προσχώρηση της Βουλγαρίας στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και είναι πεπεισμένο ότι η συμμετοχή της στην Ευρωπαϊκή Εισαγγελία θα αποτελέσει από μόνη της αυστηρότερο έλεγχο επί της ορθής χρήσης των κονδυλίων της ΕΕ στο πλαίσιο αυτό·

25. επαναλαμβάνει τη θέση του σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης σε περίπτωση γενικευμένων ελλείψεων όσον αφορά το κράτος δικαίου στα κράτη μέλη⁽¹⁷⁾, συμπεριλαμβανομένης της ανάγκης να διασφαλιστούν τα δικαιώματα των δικαιούχων, και καλεί το Συμβούλιο να ξεκινήσει διοργανικές διαπραγματεύσεις το συντομότερο δυνατόν·

26. καλεί τις βουλγαρικές αρχές να διερευνήσουν τις αποκαλύψεις που περιέχονται στους φακέλους FinCEN, καθώς κατέδειξαν ότι τρεις βουλγαρικές τράπεζες συμμετείχαν στη διεκπεραίωση πληρωμών που διαπιστώθηκε ότι χαρακτηρίζονταν από υψηλό κίνδυνο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και συνδέονταν με τη χρηματοδότηση του οργανωμένου εγκληματίου και της τρομοκρατίας· θεωρεί ότι η Βουλγαρία πρέπει να αναλάβει αποφασιστική δράση για να βελτιώσει την εποπτεία του τραπεζικού τομέα και να εντείνει τα μέτρα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, μεταξύ άλλων μέσω της ενίσχυσης των θεσμικών οργάνων που διερευνούν τα ζητήματα αυτά· υπογραμμίζει ότι οι φακέλοι FinCEN αποκάλυψαν τις ελλείψεις του παγκόσμιου συστήματος και την τρωτότητά του έναντι της κατάχρησης από εγκληματίες και της

⁽¹⁴⁾ ΟΗΕ, Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Concluding observations on the fourth periodic report of Bulgaria (Συμπερασματικές παρατηρήσεις σχετικά με την τέταρτη περιοδική έκθεση της Βουλγαρίας), 15 Νοεμβρίου 2018, παράγραφοι 29 και 30.

⁽¹⁵⁾ Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, εκκρεμούσα αίτηση, *Abdullah Biyik κατά Βουλγαρίας* (αίτηση αριθ. 23843/17). Υπουργείο Εξωτερικών των Ηνωμένων Πολιτειών, Γραφείο για τη Δημοκρατία, τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και την Εργασία, Έκθεση 2016 για τα ανθρώπινα δικαιώματα στη Βουλγαρία, σ. 16.

⁽¹⁶⁾ Συμβούλιο της Ευρώπης, δήλωση του Προέδρου της Διάσκεψης των ΔΜΚΟ, «The proposed amendments to the Non-Profit Legal Entities Act in Bulgaria give rise for concern» (Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις του νόμου περί μη κερδοσκοπικών νομικών οντοτήτων στη Βουλγαρία προκαλούν ανησυχία), 9 Ιουλίου 2020.

⁽¹⁷⁾ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2019)0349.

Πέμπτη, 8 Οκτωβρίου 2020

διαφθοράς, και ανέδειξαν την επείγουσα ανάγκη να βελτιωθεί η εποπτεία των τραπεζών σε παγκόσμιο επίπεδο και να θεσπιστούν καλύτεροι μηχανισμοί για την αντιμετώπιση των διασυνοριακών συναλλαγών· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να επιταχύνουν τις εργασίες στον τομέα αυτό, μεταξύ άλλων μέσω της σύστασης μιας ευρωπαϊκής εποπτικής αρχής, την οποία έχει ήδη ζητήσει το Κοινοβούλιο·

27. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στην Επιτροπή, στο Συμβούλιο, στις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών, στο Συμβούλιο της Ευρώπης, στον Οργανισμό για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη, καθώς και στον ΟΗΕ.
